

Î N C H E I E R E

04 martie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „7 Elements” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” privind anularea facturilor fiscale, împotriva deciziei din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 decembrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „7 Elements” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” privind anularea facturii fiscale Seria AAB nr. 4706160 din 30.06.2017, eliberată de către SA „Apă- Canal Chișinău” și a Anexei nr. 1, în mărime de 8052,05 de lei, în partea ce ține de plata serviciilor pentru luna mai anul 2017; anularea Facturii fiscale Seria AAB nr. 5820165 din 30.08.2017, eliberată de către SA „Apă-Canal Chișinău” și a Anexei nr. 1, în mărime de 2992,36 de lei, recalcularea și eliberarea unei Facturi veridice în baza rezultatelor corecte, conform rezultatelor probelor eliberate de către Inspectoratul Ecologic de Stat, Agenția Ecologică Chișinău, Centrul Investigații Ecologice din 21.08.2017; anularea Facturii fiscale Seria AAB nr. 9100644 din 28.09.2017, eliberată de către SA „Apă-Canal Chișinău” și a Anexei nr. 1, în mărime de 2569,64 de lei, recalcularea și eliberarea unei facturi veridice în baza rezultatelor corecte, conform rezultatelor probelor eliberate de către Inspectoratul Ecologic de Stat, Agenția Ecologică Chișinău, Centrul Investigații Ecologice din 21.08.2017; obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” de a prezenta contractul de furnizare a apei și de recepționare a apelor uzate nr. 2-942-33 din 13.02.2017; obligarea SA „Apă- Canal Chișinău” să elaboreze și să încheie cu SRL „7 Elements” contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, reieșind din particularitățile de activitate a companiei.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că între SRL „7 Elements” și SA „Apă-Canal Chișinău” a fost încheiat contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 2-294-4/15ps din 26 martie 2012. Contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 2-294-4/15ps din 26 martie 2012 reziliat prevedea: „p.2.1. Obiectul contractului constituie recepționarea și evacuarea apelor uzate deversate de la Client cu concentrații majorate ale poluanților, până la indicii CMA ale substanțelor poluante”. De asemenea acest contract prevedea indicii CMA (p. 2.1), modalitatea de prelevare a probelor (p.3.1.1), perioada prelevării probelor (p. 3.1.2), modalitatea de calcul (p.4), coeficientul (p.4.1, 4.5), tariful (p.4.2.). Respectiv, fiind reziliat contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 2-294-4/15ps din 26 martie 2012, care doar acest contract stabilea raporturile juridice în ceea ce privește aplicarea tarifului diferențiat și modalitatea de plată pentru recepționarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, de către furnizor nefiind semnat un alt contract de epurare a apelor uzate cu SRL „7 ELEMENTS” sau acord adițional la contractul în vigoare, conform legislației în vigoare, de către SA „Apă-Canal Chișinău” nu sunt stabilite obiectiv depășirile concentrațiilor maxim admisibile și tarificate obiectiv serviciile de canalizare în cazul depășirii normelor concentrațiilor maxim admisibile, cu aplicarea tarifului diferențiat la SRL „7 Elements”.

A menționat că, prin scrisoarea nr. 1200/786 din 23.03.2017 SA „Apă-Canal Chișinău” a anunțat că la rezilierea contractului din data de 01.05.2017, raporturile de recepționare și evacuare a apelor uzate vor fi reglementate suplimentar prin semnarea unui acord bilateral, întocmit în conformitate cu prevederile legislației mediului, inclusiv Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25.11.2016, în care vor fi stabilite condițiile de deversare a apelor uzate în sistemul public de canalizare, reieșind din particularitățile de producție a companiei.

A susținut că, până în prezent SA „Apă-Canal Chișinău” nu a elaborat un asemenea contract și nu a fost prezentat spre semnare.

La data de 22 mai 2017 reprezentanții Secției inspecție și control al SA „Apă-Canal Chișinău” au prelevat probele de la SRL „7 Elements”, cu scopul determinării indicilor fizico-chimici din apele uzate și corespunderii calității lor normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA), fiind întocmit Procesul-verbal nr. 7 din 22.05.2017.

Conform scrisorii nr. 1200/7435 din 06 iunie 2017, reclamantul a fost informat de SA „Apă-Canal Chișinău” că, conform rezultatelor probelor de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare și prelevate pe data de 22 mai 2017 din căminul de control, s-a „depistat” o depășire a normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA) și pentru depășiri întreprinderii i se va aplica tariful diferențiat conform prevederilor art. 22 (18) al Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, începând cu luna mai a.2017 până la prelevarea următoarelor probe.

A declarat reclamantul că, conform cererii nr. 28 din 14 iunie 2017, reclamantul și-a exprimat dezacordul cu rezultatele probelor și tarifele înaintate, anunțând că SRL „7 Elements” practică gen de activitate hotelier și nu deține

restaurant și spălătorie, respectiv depășirea normativelor concentrațiilor maxime admisibile nu sunt justificate, din care motiv și s-a solicitat prelevarea repetată a probelor de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare. Luând în considerație faptul că SA „Apă-Canal Chișinău” nu a intervenit, la 20 iunie 2017 conform solicitării SRL „7 Elements”, s-a efectuat prelevarea probelor de către Centrul de investigații ecologice a Inspectoratului Ecologic de Stat, fiind întocmit Raportul de încercări a probelor de apă nr. 290. Conform rezultatelor încercărilor probelor de apă din 26 iunie 2017, nu s-au depistat depășiri a VLA, Anexa 1 Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25.11.2013.

Remarcă reclamantul că la data de 26.06.2017 reprezentanții Secției inspecție și control al SA „Apa-Canal Chișinău” au prelevat probele, fiind întocmit Procesul-verbal nr. 6 din 26 iunie 2017. Concomitent, la cererea părții reclamante, SA „Apă-Canal Chișinău” a prelevat și sigilat probe, care au fost investigate de către Centrul de investigații ecologice a Inspectoratului Ecologic de Stat, fiind întocmit Raportul de încercări a probelor de apă nr.300.

Rezultatele ambelor prelevări au confirmat că nu există depășiri ale normativelor concentrațiilor maxime admisibile.

A susținut că SA „Apă-Canal Chișinău” în repetate rânduri, a înaintat și a retras facturile pentru serviciile de preepurare a apei uzate pentru luna mai, motivând că s-au eliberat cu tarif greșit, iar la data de 10 iulie 2017 întreprinderii i s-a eliberat factura fiscală Seria AAB nr. 4706160 din 30 iunie 2017, cu Anexa nr. 1, total spre achitare calculându-se suma de 8052,05 de lei pentru luna mai a.2017, tariful fiind calculat în temeiul rezultatelor eronate a prelevărilor din 22 mai 2017, plata fiind exagerată și nu corespunde realității. Aceasta o demonstrează și faptul că, tot în Anexa la Factura fiscală Seria AAB nr. 4706160 din 30 iunie 2017 a fost prezentat și calculul pentru luna iunie fără depășiri CMA, în rezultatul căruia coeficientul spre plată este 0.00. Totodată, toate rezultatele probelor efectuate până în prezent la hotelul „Turist” nu au arătat depășiri ale normativelor CMA.

A menționat reclamantul că activitatea întreprinderii este constantă și nu suferă modificări de la o zi la alta, precum și în intervalul acestei perioade nu au avut loc careva modificări, respectiv diferența atât de mare între rezultatele apelor uzate este vădit neobiectivă.

Consideră reclamantul că rezultatele probelor de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare și prelevate la 22 mai 2017 și 21 august 2017 nu sunt veridice și sunt manipulate în interesele furnizorului, cu scopul de a încasa sume majorate pentru serviciile prestate de furnizor. Aceasta o demonstrează rezultatele probelor ulterioare, care nu au arătat depășiri ale normelor CMA, elaborate de către SA „Apă-Canal Chișinău” și rezultatele probelor, elaborate de Centrul Investigații Ecologice, care nu au arătat depășiri.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul a depus cerere de concretizare a cerințelor (f.d.110-111), prin care a solicitat, anularea Facturii fiscale Seria AAB nr. 4706160 din 30.06.2017, eliberată de către SA „Apă-Chișinău” și a Anexei nr. 1, în mărime de 8052,05 de lei, în partea ce ține de plata serviciilor pentru luna mai a.2017; anularea Facturii fiscale Seria AAB nr. 5820165 din 30.08.2017, eliberată de către SA „Apă-Canal Chișinău” și a Anexei nr. 1, în mărime de 2992,36 de lei; anularea Facturii fiscale Seria AAB nr. 9100644 din 28.09.2017, eliberată de către SA „Apă-Canal Chișinău” și a Anexei nr. 1, în mărime de 2569,64 de lei; obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să elaboreze și să încheie cu SRL „7 Elements” contract

privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, reieșind din particularitățile de activitate a companiei.

Reieșind din prevederile art.997 Cod civil, art.224 Cod administrativ, reclamantul a completat temeiul acțiunii prin cererea din 15.09.2019, solicitând: anularea Facturii fiscale Seria AAB nr. 4706160 din 30.06.2017 și a Anexei nr. 1, eliberată de către SA „Apă-Chișinău”, în mărime de 8052,05 de lei, în partea ce ține de plata serviciilor pentru luna mai a.2017 și dispunerea întoarcerii executării a sumei de 8052,05 de lei; anularea Facturii fiscale Seria AAB nr. 5820165 din 30.08.2017 și a Anexei nr. 1, liberată de către SA „Apă-Canal Chișinău” în mărime de 2992,36 de lei și dispunerea întoarcerii executării a sumei de 2992,36 de lei; anularea Facturii fiscale Seria AAB nr. 9100644 din 28.09.2017 și a Anexei nr. 1, eliberată de către SA „Apă-Canal Chișinău”, în mărime de 2569,64 de lei și dispunerea întoarcerii executării a sumei de 2596,64 de lei; pronunțarea hotărârii care să țină loc de contract privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, reieșind din particularitățile de activitate a întreprinderii SRL „7 Elements”.

Prin încheierea din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admis renunțul la acțiune al reclamantului SRL „7 Elements” în partea cerinței de obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să elaboreze și să încheie cu SRL „7 Elements” contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți reieșind din particularitățile de activitate a companiei.

Prin hotărârea din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „7 Elements” împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” privind anularea facturilor fiscale.

S-a anulat factura fiscală seria AAB nr.4706160 din 30.06.2017 în sumă de 8052,05 de lei și a fost dispusă întoarcerea executării sumei de 8052,05 de lei; s-a anulat factura fiscală seria AAB nr.5820165 din 30.08.2017 în sumă de 2992,36 de lei și a fost dispusă întoarcerea executării sumei de 2992,36 de lei; s-a anulat factura fiscală seria AAB nr.9100644 din 28.09.2017 în sumă de 2569,64 de lei și s-a dispus întoarcerea executării sumei de 2569,64 de lei.

Prin decizia din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău” împotriva hotărârii din 01 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut ca concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanțele pricinii și normele de drept material au fost aplicate corect.

A stabilit Colegiul că, dreptul apelantei de a calcula valoarea apelor uzate la tarife diferențiate, respectiv de a înainta beneficiarului spre plată cheltuielile pentru preepurarea apelor uzate survine în cazul depistării, în ordinea stabilită de cadrul normativ și contract, a depășirii nivelurilor maxim admisibile a concentrațiilor impurităților în apa evacuată, astfel încât nerespectarea procedurii de prelevare a probelor duce la nulitatea actelor ulterior întocmite în baza acestora. Ori, procedurile corespunzătoare sunt instituite în vederea protejării nu doar a drepturilor prestatorului serviciului respectiv, în speță a apelantei, cât și a beneficiarului, astfel încât încălcarea procedurii vizate lezează drepturile acestuia de a se asigura despre corectitudinea prelevării probelor, despre sigilarea acestora și beneficiază de dreptul de a preleva de comun cu prestatorul probe de apă secunde și de a le supune unei

analize de către un laborator acreditat în vederea probării corespunzătoare, în caz de necesitate, a rezultatelor de laborator obținute de apelantă.

Prin urmare, Colegiul Civil a constatat că, prin procesul-verbal de prelevare a probelor de ape uzate nr.7 din 22 mai 2017 (f.d.15), proces-verbal nr.6 din 26 iunie 2017 (f.d.19), și procesul-verbal nr.1249 din 21 august 2017 (f.d.79), în scopul determinării indicilor fizico-chimici din apele uzate și corespunderii calității lor normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA), au fost prelevate probe unitare, iar rezultatele stabilite privind indicatorii de calitate sunt valabili doar pentru lunile în care au fost prelevate, adică doar pentru lunile mai, iunie, august. Însă, așa cum se atestă din materialele cauzei proba prelevată la data de 22 mai 2017 a fost inclusă în factura din 30 iunie 2017 (f.d.29-30), proba prelevată la data de 21 august 2017 a fost inclusă în factura din 28 septembrie 2017, (f.d.34-35), fapt care contravine prevederilor pct.69 alin. (5) din Regulamentul-cadru privind recepționarea apelor uzate și care la caz, duce la nulitatea facturilor date.

Concomitent, instanța de apel a reținut că, potrivit art.22 alin.(17) și (18) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303 din 13 decembrie 2013, la deversarea de către agenții economici a apelor uzate în sistemul de canalizare al localității, ale căror volum și nivel de poluare nu depășesc normativelor aprobate în modul stabilit de legislația în vigoare, se aplică tarifele în vigoare pentru serviciul de evacuare a apelor uzate. În cazul în care volumul substanțelor în suspensie, consumul biochimic de oxigen pentru 5 zile (CBO 5), precum și alți indicatori depășesc normativelor aprobate în modul stabilit de legislația în vigoare, se aplică tarife diferențiate, calculate proporțional cu indicii normativelor indicate, conform condițiilor contractuale, iar în lipsa acestor clauze în contractual obligatoriu - conform modalității stabilite prin Legea nr.1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului și prin alte acte legislative în vigoare.

Cu precădere la caz, s-a constatat că, contractul nr.2-942-34/15ps din 26 martie 2012, încheiat între SA „Apă-Canal Chișinău” și SRL „7 Elements” privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, în temeiul căruia părțile au stabilit modalitatea de calcul a plății pentru recepționarea și epurarea apelor uzate de către SRL „7 Elements” cu concentrații majorate de poluanți a fost reziliat unilateral de către apelant la data de 23 martie 2017. Astfel, se constată că, SA „Apă-Canal Chișinău” și SRL „7 Elements” urma să încheie un nou contract, în care să fie stabilite condițiile de colectare, epurare și diversare a apelor uzate în sistemul public de canalizare. Contractul la care face referire apelantul și anume, contractul încheiat între SA „Apă-Canal Chișinău” și SRL „7 Elements”, de furnizare a apei și recepționare a apelor uzate nr. 294234 din 13 februarie 2012, și care este în vigoare, prevede furnizarea apei potabile tehnologice și recepționarea apelor uzate, dar nu prevede particularitățile de preepurarea a apelor uzate cu concentrații majorați de poluanți. Ori, reieșind din activitatea practică de către intimat, aceasta nu cade sub incidența normelor de drept, care reglementează deversarea apelor industriale în sistemul de colectare a apelor uzate provenite din spațiile utilizate în scopuri comerciale, altele decât apele menajere uzate sau apele de scurgere, însă este reglementată de normele care prevăd deversarea apelor menajere uzate, adică apele de canalizare rezultate din folosirea apei din gospodării, instituții publice și servicii care provin din metabolismul uman, din activități menajere și igienico-sanitare.

Prin urmare, nu necesită a fi probat nici faptul că, dacă a admis intimatul sau nu depășire a normativelor concentrațiilor maxim admisibile în apele uzate deversate în sistemul public de canalizare, în condițiile în care nu există o prevedere contractuală privind mărimea diferențiat ce urmează a fi aplicat, în cazul depășirii normativelor concentrațiilor maxim admisibile în apele uzate deversate.

De asemenea instanța de apel a reținut că, în cazul în care părțile nu au convenit asupra tarifelor diferențiate, art. 22 (18) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303 din 13 decembrie 2013 determină doar o singură opțiune de calcularea tarifului conform modalității stabilite prin Legea nr.1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului.

Cu referire la argumentului apelantului, privind tardivitatea acțiunii înaintate în partea facturii din luna iunie 2017, instanța de apel a indicat că, în răspunsul la cererea prealabilă din 15 decembrie 2017 apelantul a omis să invoce omiterea termenului de prescripție răspunzând pe marginea fondului, aspect care determină că, neinvocarea prescripției la acea etapă, practic și repus în termen contestația înaintată în privința facturii din luna iunie 2017 și a răspuns pe marginea legalității întocmirii acesteia. Astfel, neinvocarea prescripției la etapa prejudiciară prin care a fost depusă cererea prealabilă și darea răspunsului pe fondul pretenției înaintate, decade partea apelantă/pârâtă, din dreptul de a invoca omiterea termenului la etapa judiciară asupra aceleiași contestații. Cu alte cuvinte, prin oferirea de SA „Apă-Canal Chișinău” a răspunsului pe fond la data de 15 decembrie 2017, la cerința înaintată de pîrît, de anulare a facturii din iunie a.2017, fără a invoca curgerea prescripției, reclamantul a fost repus în termen, din care motiv acest argument al apelantului urmează a fi respins de instanța de apel.

Având în vedere faptul că, au fost stabilite temeiuri de anulare a facturilor fiscale din 30 iunie 2017, din 30 august 2017 și din 28 septembrie 2017 și ținând cont de faptul că sumele indicate în facturile respective au fost achitate, Colegiul civil a determinat legalitatea soluției instanței de fond, prin care s-a dispus întoarcerea executării, acțiunea dată, de altfel fiind conformă art. 224 alin. (2) Cod administrativ, care prevede, că dacă la momentul anulării actului administrat individual de către instanță acesta este deja executat, instanța dispune, la cerere, întoarcerea executării, în măsura în care ea este real posibilă.

La 11 ianuarie 2020 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele inferioare au interpretat eronat Legea nr.303/2013 (redacția veche de pînă la intrarea în vigoare a modificărilor din 08.03.2019) privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în special art.22 alin.18), au aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată - art.224 alin. 1 lit.a) Cod administrativ, iar concluziile expuse în actele judecătorești sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A susținut că SRL „7 Elements” este un agent economic care nu cade sub incidența normelor de drept ce reglementează deversarea apelor menajere uzate.

A menționat că instanța de fond neîntemeiat a invocat prevederile pct.17 alin. (2) a Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și diversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisari pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.950 din 25.11.2013, interpretând eronat dispozițiile pct.17 alin. (2) care nu reflectă situația în care este poziționat intimatul. Această

prevedere este aplicabilă localităților care n-au stație sau care au stații în curs de realizare, pe când în mun. Chișinău, există o stație de epurare, care actualmente se află în reconstrucție, fapt neelucidat nici de instanța de apel.

A reținut că în contractul nr.2-942-34/15ps din 26.03.2012 reziliat legal începând cu data de 01.05.2017, în pct.3.1.2. era stipulat de comun acord: „prelevarea probelor de ape uzate în secțiunea de control (căminul de control) și de a efectua analizele chimice de laborator nu mai rar decât o dată pe an. Clauză contractuală semnată de ambele părți care produce efecte juridice, care era respectată până la rezilierea contractului și până la emiterea ordinului nr.20 din 17.03.2017 invocat de partea intimată.

Conform pct.4.1.13 din contractul nr.294234 din 13.02.2012, reclamantul și-a asumat obligația să nu evacueze în rețeaua de canalizare substanțe cu concentrații maxim admisibile, care ar putea conduce la obturarea secțiunilor, deteriorarea, erodarea, formarea depunerilor, substanțelor nocive și explozive la instalațiile la canalizare (și/sau poluarea mediului ambient). Potrivit pct.4.1.14. din același contract reclamantul și-a asumat obligația, de a nu depăși normativele concentrației maxim admisibile de poluare a apelor la scurgerea în sistemul municipal de canalizare, stabilite pentru consumator conform regulilor de recepționare a apelor industriale în sistemul de canalizare a municipiului Chișinău.

A indicat că SRL „7 Elements” nu are instalată o stație de preepurare locală în scopul evitării deversării apelor industriale uzate cu concentrații majorate de poluanți evacuate în canalizarea municipală iar din lipsa acestei construcții se încalcă flagrant pct.13 al Hotărârii Guvernului nr.950 din 25.11.2013, care prevede expres ce nu ar trebui să conțină apele uzate evacuate în rețelele de canalizare ale localităților și direct în stațiile de epurare.

Acțiunile SA „Apă-Canal Chișinău” privind aplicarea principiului „poluatorul plătește”, sunt în concordanță cu Directiva 2004/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004, privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului.

A reținut că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care reprezintă organul regulatoriu în activitatea SA „Apă-Canal Chișinău” este obligat să aplice tarife diferențiate tuturor agenților economici, care diversează apele uzate în sistemul public de canalizare cu concentrații majorate de poluanți care depășesc limitele normative admisibile. Respectiv, agenții economici sunt obligați să achite tarife diferențiate în toate cazurile în care nu respectă concentrațiile maxim admisibile de poluanți la deversarea apelor uzate în sistemul public de canalizare, generându-i impact negativ semnificativ și nu-și onorează obligația impusă de lege de a-și instala stații de preepurare a apelor uzate.

La 24 martie 2020 de către SRL „7 Elements” a fost depusă referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de SA „Apă-Canal Chișinău” cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 20 noiembrie 2019, iar recurentul a recepționat-o la 18 decembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.51, vol.II). Astfel, recursul depus la 11 ianuarie 2020, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de SA „Apă-Canal Chișinău” în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de SA „Apă-Canal Chișinău” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu soluția pronunțată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SA „Apă-Canal Chișinău”.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh